

NOTAT

Center for Handicap og Psykiatri

Ditte Sørensen
@slagelse.dk
23. marts 2015

Vedrørende Virksomhederne indenfor det specialiserede socialområdes handleplaner for at nedbringe magtanvendelse.

I notatet redegøres for Virksomhederne indenfor det specialiserede socialområdes handleplaner er udarbejdet på baggrund af Handicap og Psykiatriudvalgets politiske handleplan fra august 2014. Af udvalgets politiske handleplan fremgik det, at der skal ske et yderligere fald i antallet af magtanvendelse på kommunens tilbud. Endvidere fremgår det af den politiske handleplan, at Udvalget ønsker at Center for Handicap- og Psykiatri i samarbejde med kommunens tilbud skal udvikle pædagogiske metoder, der medvirker til nedbringelse af magtanvendelse og fremover blive kendt for, at være et pædagogisk flagskib, der bidrager til metodeudvikling indenfor det sociale område.

I notatet redegøres for:

1. Socialfagligt Teams arbejde med at støtte virksomhederne i at udarbejde handleplaner i perioden september 2014 – april 2015.
2. Indholdet i virksomhedernes handleplaner.
3. Socialfagligt Teams forslag til, hvordan arbejdet med at realisere handleplanerne kan gribes an.

Socialfagligt Teams arbejde (september 2014 – april 2015)

Socialfagligt team har i perioden fra den politiske handleplans vedtagelse haft ansvar for, at få omsat de politiske intentioner til praktiske handlinger i kommunens virksomheder. I den forbindelse har teamet udarbejdet en handle- og tidsplan for arbejdet i 2014-2015, der indeholder en række initiativer:

- Handle- og tidsplanen indeholder initiativer og aktiviteter.
- Dialogmøde om den politiske handleplan – herunder disposition for handleplan og metoder til fastsættelse af effektmål (november 2014).
- Sparring af virksomhederne til udarbejdelse af handleplan i perioden november 2014 – marts 2015.
- Notat om virksomhedernes handleplaner marts 2015.
- Støtte til realisering af handleplan.
- Dialogmøde med virksomhederne om lovgrundlag, konfliktløsning og arbejdet med effektmåling oktober 2015.
- Støtte til evaluering og udarbejdelse af 2. generation handleplan ultimo 2015.

Indholdet i virksomhedernes handleplaner

Medio marts 2015 forelå virksomhedernes 1. generation af handleplaner.

Der er tale om handleplaner fra 6 virksomheder: Socialcenter Øst, Specialcenter Vest, Autisme Center Vestsjælland, Socialpsykiatrisk Center Slagelse, Social Resurse Center og VASAC.

Det er karakteristisk for virksomhederne, at antallet af magtanvendelse varierer meget.

Nedenstående skema afgiver antallet af magtanvendelser i 2014 fordelt pr. virksomhed:

VASAC	1. magtanvendelse i alt: (1 x 1 borger)
Socialt Resursecenter	5. magtanvendelser i alt: (1 x 1 borger, 4 x 1 borger)
Specialcenter Øst	5. magtanvendelser i alt: (2 x 1 borger, 1 x 3 borgere)
Socialpsykiatrisk Center	10. magtanvendelser i alt: (2 x 1 borger, 4 x 2 borgere)
Specialcenter Vest	52. magtanvendelser i alt: (1 x 9 borgere, 2 x 1 borger, 9 x 1 borger, 32 x 1 borger)
Autisme Center Vestsjælland	703. magtanvendelser heraf 393 fordelt på 8 borgere

Med den meget store forskel i antallet af magtanvendelser er det naturligt at virksomhedernes handleplaner er forskellige. Handleplanerne varierer i omfang og indhold og i forhold til opstilling af effektmål og beskrivelse af pædagogiske metoder til forebyggelse af magtanvendelse.

Praksis på de virksomheder med få magtanvendelser (1 -10 magtanvendelser).

De fire virksomheder der har færrest magtanvendelser understreger alle i en eller anden grad at succesmålet er **ikke at have nogen magtanvendelser**. Da magtanvendelserne i virksomhederne er få er det en særlig udfordring, at sikre at personalet forsat er bekendt med regelsættet og klar over hvilke procedure der skal iværksættes ved en magtanvendelse. Der er derfor klare regler for dette og det bliver tilbagevendende taget op på personalemøder og som introduktion til nye medarbejdere. De forebyggende tiltag der nævnes er:

- Fokus på mindste indgrebsprincippet, konfliktløsning, frigørelsesteknikker og pædagogiske tilgange som Low Arousel, Aggression-Profil og guideline, Neuropædagogik, Kognitivt redskab, FIT
- Brugerindflydelse, selvbestemmelse, valgmuligheder, omsorg, oplevelser og kommunikation, løsningsfokuseret samtaler,
- Kendskab til livshistorie
- Ethiske overvejelser
- Debriefing

Praksis for de to virksomheder med en del eller mange magtanvendelser.

Specialcenter Vest har overordnet set til formål, at øge borgerens retssikkerhed herunder selvbestemmelse. Succesmål for 2015 er at nedbringe magtanvendelse til et absolut minimum. Se nedenstående skema:

Fra 52 magtanvendelser til 20 magtanvendelser.	61,54 %
--	---------

De enkelte magtanvendelser følges op, drøftes og evalueres i personalegruppen, daglig leder og med arbejdsmiljørepræsentant. Effektmåling sker via FUR, pædagogisk handleplan og i forhold til konkrete indsatsområder. Faglige tilgange og metoder er:

- Anerkendende tilgang, relations- og struktureret pædagogik samt neuropædagogik, Marto Meo, alternativ kommunikation, struktur og etiske overvejelser og refleksion.

Virksomheden har valgt at udarbejde en særlig handleplan for en borger, som i 2014 var udsat for 32 magtanvendelser. Her er succesmålet fastsat til en reduktion på 75 %.

Autisme Center Vestsjælland er den virksomhed i kommunen, hvor der finder flest magtanvendelser sted.

Af virksomhedens handleplan fremgår det, at der har været et fald i antallet af magtanvendelser i perioden 2007- 2014 på 80 % pr. borger. I 2014 var 393 magtanvendelser fordelt på 8 borgere. Virksomheden har ikke udarbejdet overordnede konkrete effektmål for nedbringelse af magtanvendelse men formulerer det som er målet for fremtiden er, at forsætte den gode udvikling. Der er formuleret konkrete effekt mål for de 8 borgere med mange magtanvendelser. Her er succesmålet i 2015 at reducere magtanvendelsen til:

Borger 1.	Fra 68 magtanvendelser til 61,2 magtanvendelser	10 %
Borger 2.	Fra 28 magtanvendelser til 2,8 magtanvendelser	90 %
Borger 3.	Fra 18 magtanvendelser til 1,8 magtanvendelser	10 %
Borger 4.	Fra 26 magtanvendelser til 13,0 magtanvendelser	50 %
Borger 5.	Fra 55 magtanvendelser til 27,5 magtanvendelser	50 %
Borger 6.	Fra 34 magtanvendelser til 28,9 magtanvendelser	15 %
Borger 7.	Fra 28 magtanvendelser til 14,0 magtanvendelser	50 %
Borger 8.	Fra 77 magtanvendelser til 69,3 magtanvendelser	10 %

De enkelte magtanvendelser følges op i de respektive teams med ledelsen, og der tages løbende initiativ til uddannelsestiltag og vidensdeling. Endvidere samarbejdes kontinuerligt med Socialfagligt Team med henblik på tiltag, der kan nedbringe magtanvendelsen. Faglige tilgange og metoder er:

- Autismepædagogik, et individuelt udarbejdet koncept for den enkelte borger, kortsigtede og langsigtede mål.

Opsamling på virksomhedernes handleplaner

Generelt har det været vanskeligt for virksomhederne at formulere og fastsætte konkrete succesmål. Karakteristisk for handleplanerne er, at de er meget forskellige i forhold til fastsættelse af mål og beskrivelse af pædagogiske tiltag og metoder.

Forslag til initiativer april 2015 – december 2015

Det foreslås at Socialfagligt Team forsat understøtter virksomhederne i deres arbejde med at forebygge, håndtere og følge op på magtanvendelse med henblik på at nedbringe denne væsentligt. Dette vil endvidere understøtte virksomhedernes kompetencer mht. effektmåling og dermed kunne fremme dokumentation af indsatsen mere generelt.

Socialfagligt Team skal understøtte virksomhederne i realisering af deres handleplan i perioden april – december 2015 og evaluering heraf ved:

- At afvikling af en temadag om forebyggelse af magtanvendelse, herunder lovgrundlag, konfliktløsning og pædagogiske metoder.
- At Afvikling af temadag om dokumentation og effektmåling.
- Konkret sparring af virksomhederne i forhold til den pædagogiske indsats og metoder til konfliktløsning.
- Konkret sparring af virksomhederne til udarbejdelse af handleplan for 2016.